

ИЛЯ ВАРШАВСКИ ОБИРЪТ ЩЕ СТАНЕ В ПОЛУНОЩ

Превод от руски: Александър Хрусанов, 1984

chitanka.info

Шефът на полицията Патрик Рейч седна в услужливо подбутнатото му кресло и се огледа наоколо. Белите панели с множество ключове и разноцветни лампички с нещо напомняха автоматите за приготвяне на коктейли. Сходството на изчислителния център с бар се допълваше от двете момичета-операторки в бели престилки, седнали важно пред пулта. Девойките явно злоупотребяваха с козметичните средства и това определено не се хареса на Рейч. Междувпрочем също както и приумицата да се купи електронна машина. Всъщност, ако Министерството на вътрешните работи обръщаше по-малко внимание на вестниците, нямаше да е необходимо да се обзавеждат с всички тези новости. Кой, ако не Патрик Рейч след петдесет години работа в полицията можеше да знае, че е достатъчно някое престъпление да остане неразкрито и веднага вестникарите да вдигнат шум, че полицията е подкупена от гангстерите. Подкупена! А защо, по дяволите, трябва да я подкупват, когато кой да е гангстерски синдикат има значително по-големи възможности от самата полиция? Те разполагат с бронирани автомобили, вертолети, автоматични оръжия, бомби със сълзотворен газ и най-важното — възможността да стрелят по когото си искат и когато пожелаят. Подкупена!

Дейвид Логан се гърчеше от нетърпение, но не се решаваше да прекъсне размислите на шефа. По всичко личеше, че старецът е настроен скептично, в противен случай нямаше да си дава вид, че всичко това не го засяга. Но почакай да видим каква песен ще запее, когато всички карти бъдат сложени на масата. Такова престъпление не се подготвя всеки ден!

Рейч извади от джоба си лула и внимателно огледа стените, като търсеше надпис, забраняващ пушенето.

— Моля ви! — Логан щракна запалката си.

— Благодаря!

Няколко минути Рейч мълчаливо разпалваше лулата.

Логан правеше бележки с молив върху перфолентата и скришом наблюдаваше шефа.

— И така — обади се накрая Рейч, — искате да ме уверите, че тази нощ ще бъде направен опит да се ограби Националната банка?

— Напълно вярно!

— Но защо точно днес и непременно Националната банка?

— Ето! — Логан подаде на шефа малък лист. — Машината анализира всички случаи на обира в банки през последните петдесет години и екстраполира получените данни. Поредното престъпление — моливът на Логан отбеляза една точка върху пунктираната крива, — поредното престъпление трябва да стане днес.

— Хм... — Рейч бутна пръст в кривата. — А къде тук е казано за Националната банка?

— Това е следствие от теорията на вероятностите. Математичното моделиране...

Националната банка. Рейч си спомни обира на тази банка в 1912 г. Тогава при яростната схватка простреляха коляното му, но въпреки това той успя да догони бандитите с мотоциклет. Идилични времена, когато престъпниците действаха на малки групи и бяха въоръжени със старомодни „колтове“. Тогава храбростта и ловкостта се ценяха. А сега... „Математично моделиране“, „корелация“, функцията на Гаус, някакви си перфокарти, о, господи! Не беше полицейска служба, а семинар по математика.

— ... поради това няма съмнение, че бандата на Сколети...

— Какво казахте! — сякаш се събуди Рейч.

— Бандата на Сколети. Тя разполага с най-съвременна техника за разбиване на каси и отдавна не е взимала участие в големи начинания.

— За Сколети — това също данни от машината ли са?

— Машината смята, че ще бъде бандата на Сколети. При това вероятността е осемдесет и шест процента.

Рейч стана и се приближи към пулта на машината.

— Покажете ми как работи.

— Моля! Можем да повторим всички основни изчисления.

— А, не, просто така, от любопитство. Значи Сколети с момчетата си тази нощ ще разбие касите на Националната банка?

— Съвършено вярно!

— Е, какво пък — усмихна се Рейч. — Остава ми само да го съжалявам.

— Защо?

— Ами как! Готви се обир, ние с вас го знаем, знае го машината, но на Сколети нищо не му е известно.

Логан изпита радост от отплатата.

— Грешите — каза той злорадо. — Бандата на Сколети си е доставила съвсем същата машина. Можете да не се съмнявате, че ще им подсказе кога и как да действуват.

Жан Бристо се бе отказал от университетската си кариера за пари. Той изпитваше трезвото самодоволство на човек, отказал се доброволно от райско блаженство заради греховните радости на земния живот. Що се отнася до угризенията на съвестта за това, че е продал всичките си знания на гангстерския синдикат, необходимо е да кажем откровено, че Жан не изпитваше подобни угризения. В края на краищата работата на програмиста си е работа на програмист, а татко Сколети плащаше за нея десет пъти повече от всяка друга фирма. Изобщо всичко това по-скоро напомняше игра на шах. Дуел на електронни машини. Жан се усмихна и погледна встрани към стария дебелак, на когото в този миг телохранителят наливаше от термос втора чаша топло мляко. Ето ти картина, за която вестникарите бяха готови да си прегризят взаимно гърлата — страшилището на банките Педро Сколети пие млекце.

— Е, какво, сине! — Сколети остави празната чаша върху пулта на машината и се обърна към Бристо. — Значи твоята врачка ни предсказва приятна работица за днес?

Бристо леко се намръщи при думата „врачка“. Не, сър, щом сте решили да се сдобие с електронна машина и да се доверите на науката, бъдете така добри да се снабдите и със съответния речник.

— Успях — отвърна той сухо — да намеря формула, която изразява периодичността на обирите на банки. Естествено, успешните обира — добави той, като взе в ръка училищна показалка. — Ето тук, на тази схема те са показани с черни кръгчета. Червените кръгчета са обирите, изчислени по моята формула. Разположението на кръгчетата по вертикалната линия съответствува на паричната стойност, а по хоризонталната са датите на обирите. Както виждате, поредният голям обир се пада на днешната дата. Не виждам защо ние да не вземем голямата пара.

— Колко?

— Четиридесет милиона.

Един от телохранителите подсвирна. Сколети се обърна гневно. Той ненавиждаше всякакъв неочакван шум.

Ръководителят на синдиката поседя няколко минути, като тихичко прихъркваше. Явно обмисляше предложението.

— Коя банка?

— Националната.

— Така...

Чувствуваше се, че Сколети не е твърде склонен да се свързва с Националната банка, с която синдикатът вече два пъти си бе чупил зъбите. Но от друга страна, четиридесет милиона беше сума, заради която можеха да се рискуват десетина момъка.

Бристо разбираше защо се колебае Сколети и реши да използва главния коз.

— Разбира се, цялата операция ще бъде разработена от машината.

Изглежда, че Бристо попадна в слабото му място. Сколети най-мразеше да поема отговорността за разработка на операция. Ами всъщност защо да не се опита, щом като машината... Но му хрумна нещо друго.

— Почакай! Разправят, че оня старец Рейч също си е монтирал такава машина в дюкяна. А няма ли да стане така, че тя да го предупреди?

— Много е възможно — отвърна небрежно Бристо. — Но в това отношение ние имаме известно преимущество — знаем, че те притежават машина, а за нашата те могат само да се досещат.

— Е, и какво?

— Точно в това е цялата тънкост. Машината може да разработи няколко варианта на обира. Някои ще са по-сполучливи, други по-малко. Да предположим, че полицейската машина ги предупреди за възможността от обир. Тогава те ще й възложат да определи кой синдикат ще проведе операцията и каква ще бъде тактиката на обира. Като вземат за основа най-добрия вариант, в съответствие с него те ще разработят тактиката за поведение на полицията.

— И ще ни пречукат.

— В никакъв случай!

— А защо?

— Защото, като знаем това, ние няма да възприемем най-добрия вариант, а някой от второстепенните.

Сколети енергично завъртя нос.

— Глупости! Те просто ще направят засада в банката и ще ни пречукат като пилета.

— Точно в това грешите — възрази Бристо. — Рейч в никакъв случай няма да се реши да направи засада.

— А защо?

— По чисто психологични причини.

— Много разбираш ти от полицейска психология — усмихна се Сколети. — Аз го познавам този старец вече над тридесет години. Казвам ти, че Рейч обича да действа на сигурно и за нищо на света няма да се откаже от засада.

Бристо протегна ръка и взе от масата рулото перфолента.

— Аз може да не познавам добре психологията на полицаите, но машината е способна да реши какъвто и да е психологически етюд, естествено, при съответстваща програма. Ето решението на следната задача. Зададено е: Рейч е на седемдесет и четири години. Някои хора в Министерството на вътрешните работи вече отдавна замислят да го сменят с по-млад и не толкова упорит служител. Второ, за засада в Националната банка е необходимо разрешение от Министерството на вътрешните работи и одобрение от Министерството на финансите. Какво ще спечели Рейч от засадата? Чисто тактическо преимущество. Какво рискува Рейч при засада? Репутацията си, ако не успее да отбие нападението. Тогава всички вестници ще надигнат вой, че полицията не може да се справи с шайка гангстери, дори когато предварително знае за готвещото се престъпление. Рейч ще попадне в още по-глупаво положение, ако устрои засада, а не последва опит за обир. Пита се: ще иска ли Рейч разрешение за засада, още повече, че той самият не вярва много на някакви си предвиждания на машината? Отговорът е: няма да иска разрешение. Нали е логично?

Сколети се почеса по врата.

— Хайде, давай да видим твоите варианти на операцията — изръмжа той, като се настани по-удобно в креслото.

— Така... — рече Рейч. — Вашият първи вариант е напълно в стила на Сколети. Всичко се основава върху външни ефекти — и пробивът с бронирани коли, и взривовете, и целият план за блокиране на района. Само че не разбирам защо му трябва да устройва тук лъжлива демонстрация. — Пръстът на полицейския началник показва една от магистралите в центъра на града. — Привличането там на голям брой полицаи има смисъл само в случай, че ние знаем за готвещия се обир и сме решили да им подготвим подходящ прием.

Логан не успя да прикрие тържествуващата си усмивка.

— Само в такъв случай — потвърди той. — Сколети е уверен, че на нас са ни известни неговите замисли, и затова подготвя операцията по съответния начин!

— Странно!

— Няма нищо странно. Министерството на вътрешните работи разгласи във всички вестници, че Полицейското управление е получило най-съвременна електронноизчислителна машина. Нима мислите, че в изчислителния център на синдиката Сколети има глупаци, които не взимат предвид нашите възможности за прогнозиране на престъпленията? Та полицията едва ли ще купи машина, за да може да печели повече от конни надбягвания.

Рейч се изчерви. Отдавнашната му страст към тотализатора беше една от неговите малки слабости, която се стараяше да крие от колегите си.

— И какво следва от това? — попита той сухо.

— От това следва, че Сколети никога няма да действа по вариант номер едно, макар той да е най-изгоден за синдиката.

— Защо?

— Точно защото е най-изгодният вариант.

Рейч изпразни лулата, отново я натъпка и потъна в размисъл, обгърнат от синкави облаци дим.

Изминаха няколко минути и той заяви радостно:

— Ей богу, Дейв, май разбрах всичко! Искате да кажете, че синдикатът не само се досеща, че ни е известно за готвещия се обир, но и за това, че разполагаме с техните планове.

— Съвършено вярно! Те знаят, че нашата машина притежава същите възможности като тяхната. Значи, в ръцете ни е планът за готвещата се операция, а щом този план е най-изгоден за синдиката,

полицията несъмнено ще го използва като основа за контраоперацията...

— А те в това време...

— А те в това време ще възприемат не толкова изгоден за тях вариант, но който ще бъде напълно неочакван за полицията.

— Пфуй! — Рейч изтри зачервения си врат с носна кърпа на карета. — Значи, смятате, че ние...

— Необходимо е да пристъпим към анализ на план номер две — прекъсна го Логан и направи знак на момичетата в бели престилки да включат машината.

— Не разбирам защо сте настроени толкова против този вариант — каза Бристо.

— Защото това е същински кошмар! — гласът на Сколети трепереше от ярост. — Е, добре, имам пет вертолета, но това съвсем не означава, че мога да хвърлям хилядакилограмови бомби и да стоварвам въздушни десанти. Какво, да не съм министър на войната? И защо, по дяволите, да се отказваме от първия вариант? Там всичко е идеално подредено.

— Разберете — настоя Бристо, — вторият вариант именно затова е добър, защото ще се види на полицията неосъществим. Наистина, откъде ли ще доставите самолетни бомби?

— Нали и аз това казвам!

— Сега си представете, че наистина намерите бомби. Тогава полицията ще се окаже напълно безпомощна срещу втория вариант. Тя го смята за блъф и се готви да се противопостави на операцията по първия план.

— Е и какво?

— А това значи, че четиридесет милиона ще се прехвърлят от банката във вашите каси.

Споменаването на четиридесетте милиона накара Сколети да се замисли. Той се почеса по врата, притегли към себе Си телефона и набра някакъв номер.

— Ало, Пит? Необходими са ми две самолетни бомби от по хиляда килограма. До довечера. Какво? Е, добре, обади ми се.

— Ето, виждате ли? — рече Бристо. — За синдиката Сколети няма нищо невъзможно.

— Това ще кажем, когато прибера бомбите в склада. Ами ако Пит не ги достави?

— В такъв случай разполагаме с вариант номер три.

В машинната зала на изчислителния център към Главното полицейско управление беше нетърпимо горещо. Стандартната миловидност на операторките се топеше под потоците горещ въздух, които излизаха от машината. През разноцветните ручейчета на бившата красота, стичаща се заедно с потта, прозираше костеливото лице на времето.

Рейч и Логан се бяха навели над масата, отрупана с хартиени ленти.

— Добре де — изхриптя Рейч, като се мъчеше да преодолее шума от пишещото устройство, — да допуснем, че синдикатът успее да се снабди с две бомби, снети от въоръжение. Това е малко вероятно, но сега съм готов да се съглася и с такава хипотеза.

— Ето, виждате ли, и вие...

— Почакайте, Дейв! Казвам го, защото в сравнение дори с този вариант прокопаването на тунел с дължина петдесет метра, при това от сграда, принадлежаща на чуждестранно посолство, ми се струва абсолютна глупост.

— Защо?

— Защото най-напред за прокопаването ще трябва много време, а второ, чуждестранно посолство... това е връх на идиотизма.

— Но погледнете — Логан разгъна върху масата една карта, — сградата на посолството е разположена най-удобно. Оттам по най-краткото разстояние тунелът ще ги отведе точно в помещението с касите. Освен това...

— А кой ще им позволи да копаят оттам?! — прекъсна го Рейч.

— Точно този въпрос сега ще изследваме отделно — усмихна се Логан. — Вече съм приготвил съответната програма.

— Достатъчно, синко! — Сколети свали от пулта краката си по чорапи и ги протегна към телохранителя, който бе грабнал от пода обувките му. — Така напразно си губим времето. Първият ти план ми е достатъчен.

— Да, но ние вече говорихме, че той е най-опасният. Ако действуваме съгласно този план, ще дадем коз в ръцете на полицията...

— По дяволите! Кога полицията очаква обира?

— Днес.

— А ние ще го извършим утре.

— Татенце! — проникновено възкликна Бристо. — Вие имате на раменете си не глава, а изчислителна машина! Точно това ще ни даде двойно количество варианти!

— Така — Логан разкопча яката на измокрената си риза, — вариант номер седем е неочаквано връщане към вариант номер едно. По дяволите! Слушайте, шефе, може би просто трябва да направим засада в банката?

— Не бива, Дейв. Длъжни сме да се въздържаме от каквито и да са действия, които могат да предизвикат паника на борсата. Искането да ни разрешат устройване на засада сигурно ще стане известно на вестникарите и тогава...

— Да... Прав сте, още повече, че във вариант номер осем обирът се отлага за утре, а в такъв случай... Запушете му устата! Вече половин час звъни!

Едно от момичетата отиде при телефона.

— За вас е — каза тя на Рейч, като прикри слушалката с ръка.

— Кажете, че съм зает.

— Обажда се оперативният дежурен. Твърди, че било много важно.

Рейч взе слушалката.

— Ало! Да. Кога? Разбрано... Не, по-добре мотоциклет... Веднага.

След като свърши разговорът, шефът на полицията дълго и мълчаливо гледа Логан. Когато накрая заговори, гласът му беше странно спокоен.

— Вие се оказахте прав, Дейв.

— В какво по-точно?

— Преди десет минути са ограбили Националната банка.

Логан пребледня.

— Нима Сколети?...

— Мисля, че Сколети изцяло се е доверил на също такъв глупак като вас. Не, по всичко изглежда, че това е дело на Смръдливия Симс. Познавам начина му да действа сам, като заплашва с „колт“ модел 1912 година и консервена кутия, закрепена на дръжка от машинка за мелене на месо.

Публикувано в списание „Наука и техника“, броеве 40,41/1984 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.